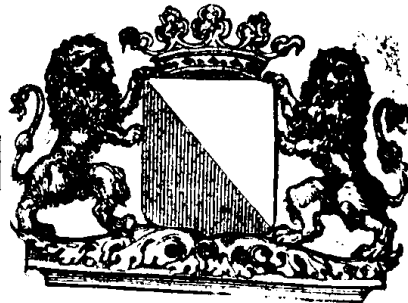

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Donderdag 27 November.

Mag het Nederlandsch Gezantschap in Zweden opgeheven worden?

Toen *Hugo*, Baron van Zuylen van Nyevelt, in 1814 tot Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister aan het Hof van Zweden benoemd, in plechtig gehoor te Stockholm zou worden ontvangen, werd hij in eene oud-Nederlandsche static-koets, de *Burmania*, van een der Diplomaten van onze Republiek herkomstig, afgehaald. — Hoe groot was niet zijne verbazing, toen hij, in het antwoord op zijne tot den Koning en de Koningin gerigte aanspraak, door den geleerden Minister *Nils von Rosenstein*, in de meest vereerende uitdrukkingen aan onzen onsterfelijken Landgenoot, zijn eigen voorzaat, *Hugo de Groot*, wiens naam in het getrouw geheugen der Zweden voortleefde, werd herinnerd 1)! — En toen, nu twaalf jaren geleden, eene Nederlandsche Prinses, de tegenwoordige Koningin van Zweden, hare hand aan den vermoedelijken Troonopvolger had geschonken, haastte zich de Rector der Hoogeschool te Upsal, *J. H. Schröder*, de aloude betrekkingen tusschen de Zweden en Nederlanders bij het Academisch feest te dier gelegenheid, in eene in druk verschenen Rede, als een heugelijk voortteeken dier echeitverbinding te herdenken. Sedert heeft een Baron *de Geer*, een der nazaten van den grooten Amsterdamschen koopman der XVIIe Eeuw 2), wiens onvergankelijke verdiensten jegens Zweden, juist in de laatste twintig jaren schitterender dan ooit in het licht zijn gesteld, dat Rijk bij ons Hof vertegenwoordigd. — En na dit alles, wat nog zoo versch en warm in het aandenken van twee fiere Natien ligt, zou, met kwetsing bovendien van alle gevoel van betamelijkheid, gelijk den Minister van Buitenlandsche Zaken zeer duidelijk onder het oog is gebragt, 3) eene Legatie, welke oorsprong tot den heldhaftigen *Gustaaf Adolf* opklimt, roekeloos worden opgeheven! — De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft het in hare magt, die schande van het Vaderland af te wenden. — En zoo iemand hier, het roemrijk verleden versmadende, van versleten curiositeiten zou durven gewagen en zeer te onpas *Thorbecke's* dikwijls herhaalde stelling, dat men met herinneringen niet regeert, bijbragt, wij zouden op meer dan éene diplomatische overeenkomst der beide Staten uit den jongsten tijd, de aandacht inroepen. — Wij zullen daarom eene der schoonste bladzijden van onze gemeenschappelijke geschiedenis, het door den heer van *Lijnden* (4) teregt opgehaald *Drie-voudig Verbond* laten rusten, maar daarentegen vertrouwen wij, dat de Eerste Kamer naauwlettend zorg zal dragen voor de handhaving en stipte nakoming over en weder, der gesloten verdragen van 1 Maart 1854 (Staatsblad No. 79) tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners; van 10 September 1855 (Staatsblad No. 214) tot regeling der voorwaarden, waarop de Consulaire Agenten van Zweden en Noorwegen in de Nederlandsche koloniën zullen worden toegelaten; ten gevolge van welke overeenkomst, een Zweedsch Consul dan ook te Batavia gevestigd is; eindelijk van de verklaring van 29 November 1856 (Staatsblad No. 128) wegens de regeling der kustvaart tusschen Nederland en Zweden, zoo in Europa als in West-Indië, met voorbehoud, eventueel, van het regt, aan de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indië deel te nemen. — Van vroegere Tractaten en Conventiën, van 1826, 1827, 1847 (5), 1851/52, willen wij niet reppen (6); maar van de noodzakelijkheid, de goede verstandhouding met Zweden en Noorwegen in het belang van nijverheid, handel en scheepvaart ongekrenkt aan te kweeken, kunnen de onder de Regering van *Willem I* uitgevaardigde wettelijke maatregelen van retorsie en het Advies van *G. K. Hogendorp* (7) te dier zake, getuigen. — Hoe zal uit Kopenhagen, door *pourparlers* of besprekingen tusschen onze Nederlanders in de uitgestrekte Rijken van Scandinavië worden behartigd? — Wie ziet niet dat de diplomatische tusschenkomst van een te Stockholm geaccrediteerd Minister onontbeerlijk is? De Eerste Kamer mist het regt van amendement. Wat kan zij, na de afstemming van het verzoenend voorstel van den Heer *v. Goltstein* anders doen, dan de Begroting van Buitenlandsche Zaken verwerpen, en het ongerijmd combinatie-plan van den Minister beschamen? — Niet om redenen buiten de Begroting, maar juist om het te lage cijfer, verderfelijks zoowel voor het aanzien als voor

de belangen van het vermogend Nederland, weigere zij de aangevraagde penningen.

Utrecht, G. W. VREEDE.
26 November 1862.

- 1) „La Reine a appris avec une véritable satisfaction, que vous descendez du grand homme que la Suède s'est fait une gloire de recueillir. Elle espère, M. le Baron, que ce soit pour vous un motif de vous plaire en Suède, comme c'en est un pour S. M. d'aimer les Hollandais”
- 2) *Lodewijk de Geer*.
- 3) Advies van den heer *Storm v. 's Gravesande* (17 November 1862), *Bijblad* bl. 155.
- 4) *Bijblad* bl. 154.
- 5) Verdrag van 25 September, van scheepvaart en handel (*St. Bl.* no. 71).
- 6) Verg. Mr. *J. Wertheim*, *Manuel à l'usage des Consuls des Pays-Bas* (1861) T. I. 132 en het aldaar aangehaald *Recueil* van Mr. *E. G. Lagemans*.
- 7) *Bijlagen tot de Huish. van Staat*, IV. 30—36. (Wedervergelding tegen Zweden).

— De kandidatuur van prins *Alfred* voor den Griekschen troon is het voorname punt der beschouwingen van de drukpers in Europa. Men vindt het nog al opmerkelijk, dat, terwijl de *Morn. Post* voortgaat met het in bescherming nemen der kandidatuur, de *Times* en *Daily News* de billijkheid en redelijkheid er van bestrijden. Dit ontlokt de vraag, of de beide laatste organen niet in 't geheim der zaak zijn genomen, dan wel of zich eene intrigue ontploft, waarbij het noodzakelijk wordt geacht, dat de twijfel wordt gaande gehouden, gelijk keizer *Napoleon* dat dikwerf zoo meesterlijk weet te doen. De *Constit.* schijnt zich dan ook niet bevreesd te maken; het fransche blad meent, dat de moeilijkheden, aan het bestijgen van den Griekschen troon verbonden, vooral de aanneming er van door een Britschen prins belletten moeten. Ook de *Corr. Havas* acht de gevaren, die deze keuze zou medebrengen, voldoende, om haar onaanneemelijk te maken. 't Is waar door Griekenland kan een Eng. prins waarschijnlijk de Jonische eilanden bekomen, maar de Britsche invloed zou daarentegen alle gedachte aan eene uitbreiding van het koninkrijk ten koste van Turkije belemmeren; en zou dan de vorst niet evenzeer als koning *Otto* de liefde zijner onderdanen verliezen? Meerendeels blijft men het stellen der kandidatuur dan ook als eene manoeuvre tegen den hertog *v. Leuchtenberg* beschouwen, om, als deze laatste weder van het terrein is gedrongen, een Italiaansch, een Oostenrijksch, of een Belgisch prins op den voorgrond te kunnen brengen.

In het Ital. Parlement is druk over den *Garibaldi*-tocht naar Rome gesproken; de beraadslagingen hebben een vrij heftig aanzien bekomen. Gister heeft de minister *Rattazzi* het woord gevoerd; zijne breedvoerige verdediging der regering, waarvan de telegraaf eenige mededeelingen doet, was zeer toegejuicht. Te Turijn blijft men van eene ministerkrijsis gewagen.

De dwaze houding, door Pruisen weder te Kassel aangenomen, om de grondwettige indiening der begroting te eischen, terwijl te Berlijn zelf zonder grondwettig goedgekeurde begroting wordt geregeld, doet zien, hoe *v. Bismarck* even als zijn voorganger een geheel ander gevoelen heeft over de regten des volks in of buiten Pruisen. Het voorname doel der reaktionnaire Pruiss. regering schijnt echter, de legerorganisatie noodzakelijk te doen voorkomen. Hoe luchtig de Berlijner diplomaat met den keurvorst wil omspringen, blijkt overigens hieruit, dat hij een koerier naar Kassel zendt, terwijl van wege het Weener kabinet een veldmaarschalk wordt gezonden. — In Hannover heeft *Borries* een opvolger gekregen in baron *v. Hammerstein*, die echter tot voorwaarde heeft gesteld, dat eene Synode over de zaak van den katechismus zal beslissen. Men weet, dat de willekeurig door den koning ingevoerde nieuwe katechismus in Hannover verwickelingen had in 't leven geroepen, en *Borries* had doen vallen.

De vervanging van gen. *Mac Clellan* door gen. *Burnside* heeft in N. Amerika groot opzien gebaard; het Noordelijke leger is in goeden staat; als de nieuwe opperbevelhebber wat minder talmt dan *Mac Clellan* en wat minder waagt dan *Pope*, dan zou hij ligtelijk eenig gewigtig voordeel kunnen bevechten, en de vervanging zou dan van zelf algemeene goedkeuring vinden, gelijk zij nu van veel zijden wordt afgekeurd.

De sinds gisteren ontvangen *Telegrafische depeches* laten wij hieronder volgen:

Ajaccio, Woensdag. Ten gevolge van het slechte weder heeft het Engelsche yacht *Osborne*, met den prins van Wallis aan boord, Corsica aangedaan.

Londen, Woensdag. De *Morning Post* zegt, dat zoo prins *Alfred* niet aannam, de hertog van *Leuchtenberg* zou worden verkozen. Indien prins *Alfred* aannam, zou Engeland de Jonische eilanden afstaan.

Volgens de *Morning Star* heeft de raad van ministers besloten, in het budget van uitgaven voor het volgende jaar eene vermindering te brengen van twee miljoen p. st.

Parijs, Woensdag. In den *Constitutionnel* herinnert de heer *de Limayrac*, dat Frankrijk geenerlei reden had, om zijne toetreding te weigeren tot Englands voorstel om de overeenkomst der drie mogendheden betreffende Griekenland te hernieuwen. Frankrijks positie is geheel en al onbaatzuchtig. *Alfreds* optreding als koning van Griekenland zou ons niet beleedigen. Griekenland is vrij, zijn soeverein te kiezen. Onze betrekkingen met Engeland zijn zoodanig hartelijk, dat *Alfreds* keuze ons geenerlei ongenoegen zou veroorzaken; in welk opzigt zouden wij iets te duchten hebben van de stelling eener groote mogendheid, die zich onder de verplichting zou brengen om eenen vorst op den heilschen troon te steunen. Griekenland kan moeilijk bestaan zoo als het is. De mogendheid, die er eene dinastie levert, zou zich tegenover twee gevaarvolle moeilijkheden bevinden. Zij zou het streven van den nieuwen vorst in band moeten houden, hem binnen de tegenwoordige grenzen opsluiten, en hij zou daardoor de populariteit en het prestige verliezen; of zij zou het streven naar vergrooting moeten bevorderen, en dan zou zij de deur wijd heropenen voor de oostersche kwestie, die zoo vol verwickelingen is van allerlei aard. Zeer groote moeilijkheden zouden dus voor Engeland ontspruiten, indien de kandidatuur van prins *Alfred* de zege behaalde. De *Morning Post* heeft ze niet willen zien; de *Times* echter schijnt ze volkomen gevoeld te hebben.

Parijs, Woensdag. *La France* zegt, dat Rusland de kandidatuur van den hertog van *Leuchtenberg* voor den Griekschen troon niet zal ondersteunen.

Verder verzekert het blad, dat eene deputatie van aanzienlijke Grieken den Pireus heeft verlaten, ten einde prins *Alfred* een adres, van talrijke handteekeningen voorzien, te overhandigen.

Turijn, Woensdag.

Rattazzi heeft in de kamer 4 uren gesproken, met name over de binnenlandsche staatkunde. Morgen zal *Durando* over de buitenlandsche staatkunde het woord voeren. *Rattazzi* begon met eene beschrijving van Italië's toestand toen hij aan het bewind kwam. Hij de moeilijkheden van allerlei aard, was het ministerie eenstemmig van oordeel, dat het *Garibaldi* moest belletten, in strijd met den wil van Frankrijk, tegen Rome op te trekken. De min. ging de voornaamste handelingen van het ministerie na om te bewijzen, dat het aan het land groote diensten had bewezen: de ineensmelting van de Zuidelijke troepen met het leger, de ontbinding der emancipatie-genootschappen, enz. Zijne rigting was van verzoenen den aard; dat sloot evenwel niet in, dat het van het gezag der regering afstand kon doen, dat ongeschonden moest blijven. Toen *Garibaldi* zich boven de wetten wilde stellen, heeft het ministerie, met hoeveel leedwezen ook, hem moeten bestrijden. Het ministerie had steeds orde en handhaving van het regeringsgezag voorgestaan. Spr. bestreed de beschuldiging van bij de linkerzijde steun gezocht te hebben. Het geloof aan overeenstemming tusschen *Garibaldi* en de regering werd op Sicilië levendig gehouden door de memoriën van 1860. Spr. verzocht ten slotte de kamer ten eerste zich te bekommeren over de handhaving der beginselen en der instellingen.

Gister is, gelijk wij reeds afzonderlijk gister hebben medegedeeld, de begroting van binnenl. zaken, door de Tweede Kamer aangenomen met 50 tegen 14 stemmen. Tegen: de heeren Hoekwater, Mijer, van Heemstra, Taets van Amerongen, van Goltstein, de Brauw, van Foreest, van Lijnden, Nolthenius, Schimmelpenninck, van Asch van Wijk, Groen, Hoffman en van Heiden Remestein.

In den loop der discussie heeft de min. de som

voor aankoop van schilderijen met vier duizend gulden verhoogd, tegen eene vermindering van f 1200 der som voor medailles uitgetrokken. De min. heeft plan om alle verspreide kunstschaten bijeen te brengen en op eene haar waardige plaats te verzamelen. De min. scheen dus sinds den vorigen dag in zijn oordeel over de ondersteuning, aan de kunst te verleen, geheel veranderd; Dingsdag had hij alle bescherming der Ned. kunst van regeringswege afgekeurd. Vervolgens is het amend. *Begram*, om f 20,000 subsidie aan den Bommelerwaard beneden den Meidijk te verleen, tot herstel der schade door dijkbreuken, verworpen met 50 tegen 13 stemmen, aangezien de provincie zelve moet voorgaan en eene partiële tegemoetkoming ontijtig is.

Daarna zijn de discussiën over Marine begonnen.

— Met Zr. Ms. goedkeuring is door den Nederl. konsul op Rhodus tot zijnen kons. agent voor Cassos en Scarpantos benoemd de hr. *L. Mina Sachellarides*.

— Z. M. de koning heeft gister morgen aan een groot aantal, zoowel burgerlijke als militaire autoriteiten, audientie verleend.

— Naar men verneemt zal Z. M. de koning zich binnen kort weder naar het Loo begeven. Een gedeelte van H.D. gevolg bevindt zich nog aldaar.

— Prins en prinses *Hendrik* met H.D. gevolg worden vóór het einde dezes jaars uit Luxemburg in de residentie terug verwacht.

— Te Luxemburg is door Pruiss. soldaten, die buiten dienst gewapend liepen, een Franschman verwond en een inwoner gedood. De Fransche regering en het gem.-bestuur hebben beiden over deze aanrandingen aan den koning-groothertog beklag ingeleverd.

— Het kon. besl. van 1843, waarbij het off van gezondheid was verboden den doktoralen graad zich aan te schaffen, dan alleen na het aangaan eener nieuwe 10jarige dienst-verbindtenis, is door Z. M. ingetrokken.

— In zake de aansluiting van de spoorweg-lijnen, die men te Nijmegen verlangt, heeft de minister van binnenl. zaken verklaard, dat het goevernement thans slechts zedelijke ondersteuning kan geven; als de tegenwoordig aan te leggen lijnen gereed zullen zijn, zal er ook wel eene aansluiting voor Nijmegen komen. Inmiddels is het goed, dat Nijmegen beproeft, wat het uit zich zelf kan doen.

— Met zekerheid kunnen wij melden, dat Kampen in verbinding met de spoorweglijn Utrecht-Zwolle komt. Met de bruggen over de Eems- en Grebbelinie vordert men goed; met een dag of acht kunnen zij beide gereed zijn. *N. Rott. C.*

— De min. van justitie heeft het verleen van gratifikatiën aan de laagst bezoldigde ambtenaren van zijn dep. ingetrokken, zoodat deze met kommer den winter tegemoet gaan.

*— Men berigt ons, dat de zoo gelukkig begonnen indijking van den Dollard-polder hoe langer hoe meer door belangrijke tegenspoeden wordt vertraagd en dat de hoop, dezen winter reeds het zeewater te kunnen keeren, al lang verdwenen is. Dat er eene belangrijke, zich tegen alle middelen van herstel aankantende verzakking in den dijk bestaat, is algemeen bekend, doch zoo de dienaangaande verspreide geruchten juist zijn, dan zou die zich telkens herhalende wegzinking, zich op verschillende plaatsen gezamenlijk over ongeveer 1500 el uitstrekken en geschiedt de verzakking zoo snel, dat het op nieuw opgehoogde veelal reeds den volgenden dag weder beneden peil is gezonken.

De sluis te *Fimel* moet geheel worden verlegd maar ook de sluis voor de Beerster-Bellingewolder Moe begint te verzakken, zoodanig zelfs dat de vloeddeuren reeds 2 oude duimen over elkander slaan.

De aanvankelijke meening dat de aannemer 100 à 150 duizend gulden bij het werk zoude verdienen, is dan ook al lang in een »beklagen» veranderd; echter loopt het gerucht dat het geleden en nog te wachten nadeel niet door dezen zal worden gedragen, maar op den ingedijkten polder zal worden gelegd, hetwelk natuurlijk wel met zonder inmenging van de trawanten van Themis zal geschieden, die, zegt men, reeds hunkerend naar dat vette brokje verlangen. De belanghebbenden echter zuchten en uiten zeer karakteristiek den wensch, dat de ingenieurs voortaan wat meer *konservatief* zullen mogen wezen, wat in 't Hollandsch zoo veel wil zeggen als: de oude sluizen waren hecht, tegen zeewater bestand en verzakten niet — de moderne zijn mooi maar deugen niet.

Den 24. dezer is aan de hoogeschool te Groningen bevorderd tot dokter in de chirurgie de heer *J. J. Mulder*, med. dokter te Groningen.

Door den gemeenteraad te Amsterdam is aan den heer *Elias* 3 maanden verlenging gegeven in den termijn tot aanvaarding der hem verleende bevoegdheid tot het maken van een nieuwe straat van de Hal- en Pijlstege. Op advies van Burg. en Weth. heeft de raad met 16 tegen 13 st. besloten tot verordening op de keuring der levensmiddelen met behoud alleen van hare bepalingen betreffende de keuring van vee en vleesch, niet in te trekken.

— Aan den Haagschen gemeenteraad is door den voorzitter medegedeeld, dat aan de gemeente door de heeren *R. en H. bar. Collot d'Escury* eenige schilderijen zijn aangeboden. Burg. en Weth. hebben voorgedragen de concessie voor een railweg naar Scheveningen, aan den heer *Soetens* verleend, in te trekken.

— De gemeenteraad te Dordt heeft het gerechtsgebouw in 't Steegoversloot voor den huurprijs van f 1000 aan 't rijk afgestaan.

— De gemeenteraad te Zwolle heeft het Katerveer, over den IJssel, dat voor zes jaren voor de som van f 5400 was verpacht, en onlangs bij de wederverpachting slechts de som van f 1740 kon opbrengen, gegund voor f 2600.

— Eergisteren avond is in de *Eensgezindheid* te Amsterdam eene komparitie gehouden van een aantal aandeelhouders in de maatschappij *Ultrajectum* te Zeist. Nadat door onderscheidene personen, zoowel door hen die de vergadering bijengeroepen hadden, als door anderen, gewichtige mededeelingen waren gedaan, is door de vergadering met algemeene stemmen besloten, dat geenerlei handelingen van de tegenwoordige, als direktie afgetreden personen, zullen worden goedgekeurd, noch ook eenigerlei storting worden gedaan, zoolang niet, ten gevolge van een naauwkeurig onderzoek, door eene commissie, uit de aandeelhouders zelve gekozen, zoo noodig hijgestaan door deskundigen, volkomen en voldoende blijkt, dat thans in ieder geval, de grootste orde en naauwkeurigheid heerschen. De vergadering heeft voorts uit haar midden de heeren *mr. A. J. Hovy*, *mr. J. van S. Mulder* en *Alex. Daniëls* benoemd, om, in bovengemelden zin, de belangen der aktionarissen te helpen bevorderen. *Amst. Ct.*

*— Uit Amersfoort schrijft men ons van gister 26 Nov.: De heer *D. F. Liefink*, gewezen administrateur van de maatschappij *Ultrajectum*, is beneden op vrije voeten gesteld.

— De regtbank te Arnhem heeft den vader in het oude mannen- en vrouwen- en kindershuis te Harderwijk, wegens bevordering der onzedelijkheid van aan zijn opzigt toevertrouwde meisjes beneden de 21 jaar, tot 5 jaar gevangenis, f 500 boete en ontzegging van eenige regten veroordeeld.

Nog heeft de regtbank den heer *v. W.*, gepens. chir. majoor, wegens het spuwen op dr. *Th.*, 't welk de eerste erkend had te hebben gedaan om te beledigen, tot 3 dagen gevangenis en drie geldboeten veroordeeld; de toegeroepen woorden »juffer Mietje» en »vuil Mietje» achtte de regtb. geen strafbare daad.

*— De vorm van testamenten heeft dezer dagen tot een paar regtsgedingen aanleiding gegeven; een stukje daarover door de hh. *Kleewens* te Goes uitgegeven, heeft dus zeker *le mérite de l'a propos*. Wij vestigen er daarom de aandacht van belangstellenden op.

— Den 19. Nov., mogten bestuurders der maatschappij tot bevordering der bouwkunst te Amsterdam het voorregt genieten, den eere-voorzitter dier maatschappij, den heer *D. D. Büchler*, uit naam der leden aan te bieden een zilveren bokaal, ter herinnering aan de waarneming van het voorzitterschap gedurende twintig achtereenvolgende jaren, en wel sedert de oprichting in 1842, tot 1862. Het kunststuk is ontworpen en alleruitstekendst bewerkt in de koninklijke Nederlandsche fabriek van gouden en zilveren werken van den heer *J. M. van Kempen*, te Voorschoten.

— Van den keizer van Rusland heeft *Natura Artis Magistra* te Amsterdam een paar Auer-ochsen ontvangen; een Amerikaansche is reeds in de verzameling dieren te Amsterdam aanwezig, die tevens als rooidieren bezit, twee paar leeuwen uit Nubië en de kaap de Goede Hoop, 6 paar tijgers uit Java, Z. Amerika, W. kust van Afrika, kaap de Goede Hoop en P. Natal, een paar luipaarden en een paar zilverleeuwen.

— Eergister avond is te 's Hage, in 86jarigen ouderdom overleden de heer *P. J. de Fremery*, vroeger advokaat aldaar, daarna raadsheer in het voormalig hoog gerechtshof, en sinds 1838, raadsheer in het provinciaal gerechtshof.

— De verzakking der Waalkade te Nijmegen blijft aanhouden. Het nieuw gebouwde gedeelte aan den koepel, welke zich op de kade bevindt, is aanmerkelijk gezakt.

— Het verkoopshuis aan den Vijgendam te Amsterdam heeft op het Rokin een uitgang gekregen, die, sierlijk in goth. stijl afgebouwd, tevens een nieuwe zaal aan de inrigting heeft verbonden.

— De *Stoomp.* meldt, dat men den overtocht over de Alpen nog op een tweede punt van den Simplon tracht te bewerkstelligen. Een komitee van Zwitsersche afgevaardigden heeft zich vereenigd en besloten, zich met eenige kantonsbesturen en met de Italiaansche spoorwegmaatschappij te verstaan, ten einde voor den aan te leggen spoorweg een tunnel te maken van eene lengte tusschen de 4,600 en 4,700 meters. De tunnel zal krom loopen en bestaan uit drie alignementen, onderling verbonden door middel van tusschengangen. Men zal de vervaardiging van den tunnel aanvangen door

middel van vier putten, waarvan de diepte zal zijn: 80, 120, 245 en 215 meters. De rots die doorboord moet worden, is zeer geschikt tot het graven van putten en gangen, en daarenboven van zoodanig gehalte dat hij bij het metselen als anderszins geene de minste moeilijkheden zal opleveren.

— Het Drentsche leesgezelschap, onder leiding van den heer *Boom* te Assen opgericht, telt nu 2000 leden à f 1,—.

— Eergister heeft te Breda een treurig ongeval plaats gehad. Eene dienstmaagd, uit de haven van willende scheppen, had het ongeluk voorover in 't water te storten, en was, niettegenstaande de onmiddellijk aangewende hulp, dadelijk een lijk. — In Engeland komt het schieten van dames op roovers in de mode. Mej. *Bellamy*, die in Birmingham voetstappen in den tuin hoorde, deed het raam open, zag twee mannen zich verschuilen, en loste haar pistool op hen. Zij gingen op de vlugt, een paar dievenwerktuigen en een scheermes achterlatende. — Men verhaalt dat eenige excentrieke Engelschen hun verlangen hebben te kennen gegeven, den koning, die uit *Garibaldi's* voetwond gehaald is, te bezitten, en dat een hunner zelfs 50,000 frs. daarvoor wil betalen. — Een brief uit Napels meldt, dat in de door lava bedolven stad Pompeji een huis is ontdekt, waarin vijf geraanten, van vier vrouwen en een kind, zijn gevonden. Deze geraanten hadden elkander omstrengeld en men kon aan de houding zien, dat zij den verschrikkelijksten dood zijn gestorven; de mond van een der geraanten was geopend. Men vond ook eenige geldstukken. Waarschijnlijk hebben deze ongelukkigen geen uitweg kunnen vinden en zijn zij door hongersnood gekomen. — Te Gouda is dezer dagen in werking gekomen eene door eene maatschappij opgerichte stoomfabriek voor het vervaardigen van garens uit vlas en hennep. — Te Gibraltar zal het beruchte kaperschip de *Zuidel.*, de *Sumter*, publiek verkocht worden. — Weenen telt thans 525,000 inwoners, met de bezetting, tijdelijk verblijvenden en onmiddellijk overwoners klimt dit getal tot 700,000. — De kroonprins der Sandwich-eilanden is 27 Aug. 11. te Honolulu aan hersenkoorts overleden.

WATERHOOGTE.

Arnhem. 26 Nov. 1 10 El. AP. 8.05. Gev. 5 d.
Rijnhoogte te Keulen 24 Nov. 5 v. 7 d.

In het stukje omtrent de spoorwegbrug bij Korbensburg heeft gister, alleen in de eerste postoplossing o. a. gestaan »gevoegd» in plaats van »gevolgd» en »overgang» in plaats van »omgang». — Ook in 't stukje van de verkiezing te Gorkum stond »doet overteffen» in plaats van »doen overheffen». Deze fouten heeft echter de lezer zeker zelf reeds verbeterd.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gister is voortgezet de behandeling van Hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1865.

De heer *v. Mulken* stelt voor, art. 135 te verhoogen met f 4000 tot het aankopen van schilderijen van levende meesters voor het Paviljoen te Haarlem, als een middel tot aanmoediging der schilderkunst en om daardoor in het bezit te geschieden van zoodanige stukken, als later onze tegenwoordige school tot eer te kunnen verstrekken.

De Min. v. binnenl. zaken geeft te kennen, dat het wenschelijk zou wezen het bedrag, dat tot hiertoe voor het uitreiken van medailles is aangewend, beschikbaar te stellen voor den aankoop van schilderstukken, maar zou niet gebonden willen zijn, die stukken uitsluitend op het Paviljoen te plaatsen. De heer *v. Lijnden* meent, dat het laatste juist de bedoeling van den heer *v. Mulken* is. Spr. merkt overigens op, dat 's ministers voorstel deze in strijd is met het gister door hem gesprokene. — De Min. licht zijne bedoeling nader toe, waarna de heer *v. Mulken* zijn amend. intrekt. — De heer *de Brauw* gelooft, er zich wel te kunnen verheugen, dat de kunst nu toch wel eene regeringszaak schijnt te zijn geworden. De heer *v. Lijnden* wijst nader op de tegenstrijdigheid tusschen het gister en heden door den minister gesprokene. — De Min. meent, door overneming van het heden gedane voorstel, zijn beginsel niet te hebben verloochend.

Bij Art. 134 deelt de Minister mede, dat de akad. van wetenschap in April rapport heeft uitgebracht nopens de wetgeving op den letterkundigen eigendom, welk rapport in overweging is.

Bij Art. 139 stelt de heer *v. Mulken* de straks besproken verhooging met f 4000. — voor. — De Minister neemt het voorstel over, maar verbiedt daarmede eene vermindering van Art. 140 (medailles) met f 1200. — Beide Artt. worden, zoo gewijzigd, goedgekeurd.

Daarna komt in behandeling het verschoven Art. 90, waarop door de heeren *Begram* en *v. Lidd* de Jeude eene verhooging met f 20,000. — is voorgesteld, tot het verleen eener tegemoetkoming aan het polderdistrikt de Boemelerwaard, beneden den Meidijk, in de kosten van herstel der schade veroorzaakt door de dijkbreuken in Januarij 1861. — De heer *Begram* licht dit amend. breedvoerig toe. — De heer *Dullert* bestrijdt het voorstel, omdat Spr. den toestand van bedoelden polder onhoudbaar acht, zoodat deze toelage niets meer zou zijn dan eene

lijdelijke hulp. De heer *Dumbar* zal er tegen stemmen, omdat de zorg voor de waterschappen aan de provincie is opgedragen. — De heer *de Meester* vereenigt zich met het gevoelen van den heer *Dullert*, maar bestrijdt de stelling van den heer *Dumbar*. — Dit laatste doet mede de heer *v. Lijnden*, die meent dat de hooge nood, waarin bedoelde polder verkeert, niet toelaat, het toestaan van een subsidie uit te stellen tot nadat men weten zal wat de provincie zal doen. — De min. is van den ongelukkigen toestand overtuigd, maar tevens van gevoelen, dat de provincie met het verleenen van een subsidie moet voortgaan. — De heer *de Meester* doet uitkomen dat de ramp, welke dezen polder getroffen heeft, grotendeels moet geweten worden aan werken, door het Rijk aangelegd. — Nadat de heeren *Begram* en *v. Nispen* het amend. nog nader verdedigd hebben en het door den min. bestreden was, wordt het verworpen met 50 tegen 13 stemmen, en het art. zelf goedgekeurd.

De artt. 144–149 (armwezen) geven geene aanleiding tot discussie. — Bij de 10. afd. vestigt de heer *Nolthenius* de aandacht der regering op onnaauwkeurigheid in sommige rubrieken der Staatscourant. — De Minister antwoordt, dat reeds maatregelen ter verbetering genomen zijn. — Bij de Afd. *Nijverheid* wijst de heer *Luyben* op de noodzakelijkheid eener nieuwe wet op de middelen van vervoer, en op gestrengere toepassing der op dat stuk bestaande bepalingen. — De heer *v. Loghem* meent, dat al te strenge toepassing nadeelig zou kunnen werken. — De Minister kondigt de aanstaande indiening aan van zulk een wetsvoorstel, dat door het vorige bestuur ontworpen is. — Bij de Afd. *Telegrafie* betoogt de heer *Reinders* de wenschelijkheid der vestiging van een kantoor te Delfzijl. — De Minister zal de zaak in overweging neme.

Nadat de verschillende art. der begrooting achtereenvolgens zijn goedgekeurd, wordt het gehele Hoofdst. in stemming gebragt en aangenomen met 50 tegen 14 st.

Daarna is de discussie geopend over Hoofdst. VI (Marine).

De heer *Nolthenius* kan zijn vertrouwen aan den minister van marine alleen schenken, wanneer hij opmerkt, dat deze naar een vast stelsel te werk gaat, en zulks is thans het geval niet. De gehouden enquête was noodzakelijk omdat de minister geen vast stelsel bezat; tijdens die enquête is 's ministers zienswijze weder veranderd en nogmaals, op het bloote gerucht van gebeurtenissen in Amerika. Aan die wijziging had men de indiening van een wetsontwerp tot het panseren van schepen te danken, dat echter reeds, na het uitbrengen van het voorloopig verslag, werd ingetrokken. Als een minister zoo herhaaldelijk van stelsel kan veranderen, dan geeft zulks aan Spr. geen grond tot een blind vertrouwen.

De heer *Blussé* beschouwt dat hoofdst. niet als eene eigenlijke begrooting, maar als eene kredietwet. Spr. is van oordeel dat de minister zich op een verkeerden weg bevindt, want, terwijl het gedurig veranderen de normale toestand van den minister is, had integendeel eene normale begrooting moeten aangeboden worden, waaraan het stelsel van den Min. kon getoetst worden. Spr. is bezorgd over de wijze, waarop de toegestane gelden worden aangewend; dat schrijft Spr. toe aan de gebrekkige organisatie van het korps ingenieurs bij de marine. Spr. zal zijn stem aan de begrooting alleen kunnen geven op voorwaarde dat het *statu quo* gehandhaafd worde, totdat de minister een stelsel heeft aangenomen en duidelijk blootgelegd.

De verdere beraadslagingen worden verdaagd tot morgen.

In deze zitting heeft de vergadering zich vereenigd met de konklusie der kommissie, om de adressen betreffende de slechting der vestingwerken van Zutphen en Deventer nogmaals aan den minister van oorlog te renvoyeren.

TURIJN, 23 November.

De discussiën in het parlement zullen, naar alle waarschijnlijkheid nog drie à vier dagen duren, ofschoon de verdere discussiën op de verhouding der partijen geheel zonder invloed zullen blijven. Voor zoo veel men tot dusverre kan berekenen, zal *Rutazzi* eene minderheid hebben van 20 tot 30 stemmen. De vraag is, wat dan verder zal geschieden en *Rutazzi* is daarover zeer bezorgd. Heden morgen is in den ministerraad de kwestie van al of niet ontbinding lang en levendig besproken, maar men is tot geen resultaat gekomen. De oppositie wil een kabinet met *Fiarini* (pres.) buitenl.; *Peruzzo*, binnenl.; *Minghelli*, financiën; *della Rovere*, oorlog; *Longo*, marine; *Buoncompagni*, justitie; *Jacini*, openb. werken; *Sciola*, koophandel.

De maatschappij *bastogi* heeft het aantal arbeiders aan den Aarriatischen spoorweg tot 52000 verhoogd, zonder inbegrip der arbeiders in het hoofdstation van Napels.

Wenen, 24 November.

Er wordt hier eene deputatie van honderd der aanzienlijkste Hongaren verwacht, om den keizer voor de amnestie dank te zeggen.

Het Lagerhuis heeft besloten, dagelijks twee zittingen te houden, ten einde voor den 4. Dec. te kunnen uiteengaan.

De leden der landdagen hebben hunne oproepingsbrieven reeds ontvangen.

BERLIJN, 25 November.

Volgens eene officiële mededeeling in een der provinciale bladen, heeft de heer *v. Bismarck* werkelijk eene circulaire over Italië aan de gezanten bij de buitenlandsche hoven doen toekomen.

De kommissie uit de Duitse bondsvergadering heeft, in hare jl. Zaterdag gehouden bijeenkomst, kennis genomen van het rapport betreffende het voorstel der zeven met Oostenrijk verbonden Duitse staten, strekkende tot het instellen bij den bondsdag van eene vergadering van afgevaardigden gekozen uit den boezem der volksvertegenwoordigers in den Duitschen bond. De rapporteur, de Beijersche gezant, adviseerde tot aanneming van het voorstel, doch door Pruisen werd onmiddellijk daartegen geprotesteerd. Behalve bij het kabinet van Berlijn, zal dit voorstel bij nog andere regeringen en staatsmannen op bezwaren stuiten, die de uitvoering van den beoogden maatregel misschien onmogelijk zullen maken. Ook het *National-Verein* doet zijn best, om het plan van Oostenrijks vrienden te doen mislukken.

Op Malta zijn eenige inlichtingen ontvangen, die hoop geven dat dr. *Vogel* nog in leven is. Hij zou gevangen gehouden worden door den sultan van Waddai.

De nieuwe vaste traliebrug bij Maagdenburg, is in tegenwoordigheid van den koning van Pruisen, weinige dagen geleden, plegtiglijk ingewijd.

De feestelijke inwijding van den spoorweg die Stockholm met Gothenburg, de twee grootste steden van Zweden, in verbinding brengt, heeft dezer dagen plaats gehad.

LONDEN, 25 November.

Heden is voor het hof van Queens-Bench de vordering van 41,000 p. st. van den heer *Glover*, ten laste der heeren *de Persigny* en *Billault* in behandeling geweest. De vordering heeft tot grond het opnemen van artikelen in den *Morn. Chronicle* en het redigeren van korrespondentiën voor den Franschen *Moniteur* en den *Constitutionnel*. De zaak was reeds voor twee regtbanken geweest. De eerste maal was de heer *de Persigny* tegenwoordig, de heer *Billault* niet, doch krachtens de akte van burgerlijke regtsvordering van 1854 werd toch verlof verleend om tegen hem te procederen. Ten gevolge van dit verlof, werd de zaak voor een nieuwen regter gebragt. De vertegenwoordiger van den heer *Billault* beweerde nu, dat zijn cliënt nooit het geld schuldig geweest, en mondeling noch schriftelijk iemand gemagtigd had, in zijn naam eenige overeenkomst betreffende de zaak in kwestie te sluiten, en dat in allen gevalle de zaak, niet tot het gebied der Engelsche justitie behoorde. De heer *Crampton* vernietigde nu het besluit van den vorigen regter. De zaak kwam nu voor Queens-Bench, waar op de vernietiging van de uitspraak van *Crampton* is aangedrongen. Het hof heeft ten deze een nader onderzoek voorbehouden.

Bij New-Castle heeft in een steenkolenmijn eene hevige gasontplofing plaats gehad. Van de 20 à 25 menschen die naar gissing op dat oogenblik in de mijn waren, zijn slechts drie levend er uitgehaald. Na veel moeite werd de inmiddels ontstane brand in zooverre bedwongen dat er nog 16 menschen konden uitgehaald worden, die echter reeds den adem uitgeblazen hadden. De stallen, met 34 paarden, zijn verbrand. Ook de overige mijnwerkers zullen wel reeds omgekomen zijn.

Aan de eischen van den Spaanschen gezant, ter zake van de *Blanche*, doet de Amerik. regering ten volle regt wedervaren. De kapitein der *Montgomery* zal voor een krijgstraad teregt staan.

Uit Nieuw-York meldt men, dat de reden van het ontslag van *Mac Clellan* zou zijn, dat hij, bevel ontvangen hebbende, onverwijd de Potomac over te trekken en den vijand slag te leveren, daaraan niet voldaan heeft, omdat hij de aangevraagde fournituren en schoenen niet ontvangen had. Van eene andere zijde meldt men, dat reeds lang tot het ontslag besloten was, en men slechts gewacht heeft tot den afloop der verkiezingen. Weder anderen beweren, dat de generaal van verraad verdacht werd, omdat hij den Zuidelijken generaal *Lee* den weg van Richmond heeft laten bereiken, hetgeen hij had kunnen beletten. De ware reden echter is waarschijnlijk, dat hij geen abolitionist is.

Uit berichten van Nieuw-York van 9 dezer blijkt dat het leger van de Potomac zeer verontwaardigd is over het ontslag van *Mac-Clellan*, en velen zelfs niet langer willen blijven dienen. *Mac-Clellan* zelf was hoogstens verwonderd over het onverwacht besluit, terwijl *Burnside*, zijn opvolger, niet minder verwonderd was, en in 't eerst het kommando niet wilde aanvaarden. Beiden hebben een dagorder uitgevaardigd.

De militaire kommissie in Minnesota heeft 500 Sioux-Indianen veroordeeld, te worden opgehangen, ter zake der moorden, door hen onlangs in dien staat bedreven. De inwoners van den staat eischen eene dadelijke en algeheele uitvoering van het vonnis. Wie zou het hier in barbaarsheid winnen?

Te Nieuw-York hebben in het jaar, eindigende 30 Sept. ll., 173,198 kinderen openbaar onderwijs genoten, dus 12,254 meer dan het vorige jaar. 7,250,000 frs. heeft de stad voor 1865 voor het openbaar onderwijs beschikbaar gesteld.

PARIS, 25 November.

Men zegt, dat de keizer, na den boulevard

Eugène te hebben ingewijd, naar Compiègne terugkeeren en daar de gansche maand December blijvan zal.

Het gerucht omtrent een aanslag te Compiègne wordt gezegd ongegrond te zijn en wordt aldus verklaard. Den 15., naamdag der keizerin, drong gedurende de wapenschouwing een man door de menigte tot den keizer, wien hij, onder den uitroep, Sire het is om leven of dood te doen! een papier overhandigde, behelzende het verzoek om gratie, van een wegens insubordinatie ter dood veroordeeld soldaat, die drie uren later te Rijssel zou worden doodgeschoten. De keizer wendde zich tot de keizerin met de woorden: »Op uw naamdag kan ik zulk een verzoek niet afslaan» en dadelijk werd een telegram naar Rijssel gezonden. Het gerucht van een aanslag vond des te meer ingang, omdat hier van helsche machines als anderszins sprake was en nog is, onderscheidene personen, vooral Italianen in hechtenis zijn genomen, het scherpst toezigt op de reizigers uit het buitenland, vooral die uit Italië, gehouden wordt, en als de door *Mazzini* met den aanslag op s keizers leven belaste persoon reeds zekere *Benetti* genoemd wordt.

Sedert eenigen tijd zijn er weër geruchten in omloop over een huwelijk van den hertog van *Leuchtenberg* met prinses *Anna Murat*.

Men zegt, dat morgen ochtend in den *Const.* een artikel zal verschijnen, van officiële zijde gegeven en houdende dat Frankrijk niet van plan is, zich tegen de kandidatuur van prins *Alfred* te verzetten, zoo de volksstemming in Griekenland haar regt doet wedervaren.

Men leest in de *Presse*:

De kandidatuur van prins *Alfred* zal, volgens de berichten, in Griekenland de meerderheid der stemmen op zich vereenigen. Die onverwachte triomf, die op het oogenblik meer dan ééne politiek te leeren stelt, is echter gemakkelijk te verklaren. Heeft Engeland dien te danken aan den invloed zijner diplomaten, aan zijne materiele kracht? Neen. Andere staten hebben even kundige mannen in hunne dienst, anderen hebben evenzeer talrijke vlootten, en ontzagwekkender legers. De Engelsche natie heeft ter bepleiting harer zaak eene zegerieverender magt, dan geweld of intrigue kan geven: de vrijheid. Wat anderen bereiken door het zwaard, door bloedvergieten, door geld, bereikt Engeland door de duizende stemmen, die van zijne tribune en van zijne vrije pers weergalmen. Anderen zeggen tot de volken: Gij zult groot zijn. Engeland zegt hun: Gij zult vrij zijn. Aan dien zedelijken invloed moet noodzakelijk het spoedig sukses van 's prinsens kandidatuur worden toegeschreven.

De *France* meldt uit Athene dat het anglo-hellenisch komitee eene Grieksche levensbeschrijving van prins *Alfred* met portret verspreidt. 50,000 portretten zouden daartoe bij twee fotografen te Marseille besteld zijn. Het blad meldt ook dat een hoofdofficier der Britsche marine aan de admiraliteit eene memorie heeft ingediend, waarin hij aantoon, dat Griekenland de Engelsche vloot eens van uitmuntende zeelui zal kunnen voorzien. De *France* ziet daarin het lijn van de Grieksche kwestie.

Volgens de *France* heeft de raad van state op voorstel van den prefect der Seine besloten, dat de hervorming in het bakkerswezen slechts krachtens eene wet kan tot stand komen.

Men zegt, dat de uitgever *Dentu* door de regering is gewaarschuwd, dat er een proces tegen hem zou worden begonnen, indien hij een tweeden druk van *la Sorcière* van den heer *Michélet*, waarvan de eerste uitgave geheel is uitverkocht, ter perse legde. *Michélet* wil de geoordeerde veranderingen niet maken en, als *Dentu* niet drukt, in regten schadevergoeding eischen; drukt hij, dan trekt de regering zijn brevet als uitgever in. De man zit nu tusschen twee vuren; dat de toestand van de drukpers in Frankrijk op deze wijs onhoudbaar is, begrijpt ieder, en de uitgevers willen dus aan den Senaat de censuur vragen.

Mirès heeft aan de *Persigny* verzocht de *Echo de la Presse*, die niet zeer goede zaken maakt, in een groot liberaal imperialistisch blad te mogen veranderen.

Werklieden zijn aan *Nélaton* hunne stem en die hunner makers komen aanbieden voor het geval hij tot afgevaardigde wensch verkozen te worden.

Volgens den *Const.* bestaat het Fransch garnizoen te Rome op het oogenblik uit zeven infanterieregimenten, een jager-batalion, een regiment huzaren, twee batterijen, een kompanjie genie, gendarmerie, benevens ambulance en werklieden.

BRUSSEL, 26 November.

De kamer der Vertegenwoordigers heeft gister, na eene korte discussie, met 65 tegen 4 stemmen, aangenomen het ontwerp van wet, waarbij aan het departement van binnenlandsche zaken een krediet van 500,000 fr. wordt verleend, tot den aanleg van werken van openbaar nut in die plaatsen, waar de katoen-krisis haar ongelukkigen invloed doet voelen.

De meeting der Antwerpenaren tegen de vestingwerken, zal nu in het *théâtre des Variétés* worden gehouden.

Een 19jarige boerenzoon is in handen der politie hij had zijn vader willen vergiftigen, om eerder aan de erfenis te komen; maar de oude man bemerkte de misdaad, toen hij zich aan 't eten zette dat geheel groen was van de vitriool.

